

KUN. PROF. PETRAS MALAKAUSKIS

(1889-1948)

Gim 1889 metais balandžio mėn. 18 dieną, Mikiti kaime, Platelių valsčiuje, Kretingos apskrityje. Baigęs Kunigų Seminariją Kaune, 1913 m. rugsėjo 7 d. buvo šventintas kunigu. Po to vikaravo Plateliuose, Vainute. 1918 m. buvo lietuvių belaisvių kapelionu Vokietijoje, 1919 m. vikaravo Naumiestyje ir 1920 m. priešv. Trejybės bažnyčioje, Kaune. 1920-1921 m. studijavo Romoje, Šv. Grigaliaus universitete teisių fakultete, kur 1921 m. gavo bažnytinį teisės daktaro laipsnį. 1921-1922 m. gilino bažnytinį teisės mokslus *S. Concilii* Kongregacijoje, Romoje. 1922 m. gružį Lietuvai atmet spalio 11 d. buvo paskirtas teisiu Kauno Arkivyskupijos Tribunole kaip *Iudex Synodalis*. Be to jis jį moterystės ryšio gynėjo pareigas (*Defensor Vinculi*). Jo vardas dar minimas *Concilium Vigilantiae* ir dekanatini konferencijų komisijoje.

1922 m. rugsėjo mėn. nesio 1 d. buvo paskirtas Lietuvos Universiteto Teologijos-Filosofijos fakulteto kanoninės skyriaus vyresniu asistentu; nuo 1923 m. birželio mėn. 1 d. jį docento pareigas, o 1924 m. birželio 14 d. paskirtas docentu. 1929 m. lapkričio 26 d. išrinktas extraordinariu profesorium, o vėliau paskirtas ir ordinariu profesorium. Jis dėstė sekančius kursus: *Institutiones Iuris Canonici, I s publicum ecclesiasticum, Bendrasis mokslinio darbo metodik* ir jos pratybas; taip pat *Kodekso Iuris Canonici* sekančius tekstus: I, III ir V knygas; be to *Fontes Iuris Canonici* ir *Ius concordatarium*. Jis dėstė seminaristiniams ir akademiniam skyriuje. Ilgą laiką jis buvo Teol.-Filos. fakulteto sekretorius, o po Prof. Prano Kurai, 1939 m. to fakulteto dekanas.

Nuo 1931 m. redagavo mokslinį žurnalą *Soter*. Bažnytinį teisės klausimais daug rašė *Draugijoje, Tiesos Kelyje, Sotere* ir kitur. Parašė ir išspausdino šias knygas bei leidinius:

Ar moterišką Joana buvo kadaise papa?, 1913, 1931.

Taikos klausimas, 1919 (iš Draugijos).

Civilinė jungtuvė, 1926.

Konkordatas ir Lietuvos konkordatas, 1928 (iš Tiesos Kelio).

Katalikiškos draugijos, 1932.

Viešosios bažnytin s teis s, 1931.
Bažnytin cenz ra ir draudžiamos knygos, 1931.
Bažnytini teisi šaltiniai, 1931.
Bažnytin s teis s (vadas), 1932.
Moteryst s teis s, 21932.
Moteryst , 1933.
Baudžiamosios teis s, 21934.
gimtoji teis , 1934.
Prigimtin teis , 21936.
Dvi numirusi vietas — kapin s ir krematorija, 1936.
Laidojimas, 1937.
Bažnytin s asmenin s teis s, I, 1938 ; II, 1939.

Pasteb tina, kad jo paruošti bažnytin s teis s veikalai buvo Vytauto Didžiojo Universiteto, Teol.-Filos. fakulteto leidiniai.

Kaip asmuo jis buvo nepaprastai darbštus, nuošalus ir išdidžiai užsispyr s. Nem go jis b ti minimas spaudoje. Tik arkivyskupijos *elenchus* surinkdavo ir visuomenei patiekdavo kiek smulkesni žini apie ji. sigilin s studijas bei d stym ar rašym visai pamiršo savo t vus ir t višk . Kaip profesorius jis jos visai neaplank s. Tuo nusiskusdavo jo t vas, steb davosi draugai.

Šiaip jis buvo judrus, s mojingas. Labai produktyvus vadov li n s bažnytin s teis s paruošime ir leidime. Paskaitas aiškindavo gerokai pindamas žemaitiškos tarm s žodži ir tai su tam tikru pam gimu ; jo knyg kalba stati ir nepertiksliai. Kadangi jis buvo pionierius bažnytin s teis s vadov li paruošime, turb t tod l Teol.-Filosofijos fakultetas juos leido noriai ir skubiai. Tos srities literat ros lietuvi kalba labai tr ko.

Klas je jis buvo daugiau privengiamas negu m giamas. Pastabose studentams smarkus žodis tur davo ir sarkazmo priemaiš . Priva iai studentams jis buvo sunkokai prieinamas. Namuose dirbdavo ilgas valandas be jokios pertraukos, paskend s r kal d muose. Gal d l to ir anemikas. Kartkart mis m go kito profesoriaus — žemaiio draugyst .

Nuo 1939 m. iš profesori atleistas gana ramiai gyveno prie Šv. Antano bažny ios, Žaliajam kalne, Kaune, ir raš bene bažnytinio proceso teis . Ar jis j ruošti baig — nežinia. Mir ir buvo palaidotas 1948 metais, Kaune.

Kun. Matas yvas

Amsterdam, U.S.A.